

KNJIGA PROPOVEDNIKOVA

GLAVA 1

Re-i propovednika, sina Davidovog cara u Jerusalimu.

1:2 Ta{tina nad ta{tinama, veli propovednik, ta{tina nad ta{tinama, sve je ta{tina.

1:3 Kakva je korist ~oveku od svega truda njegovog, kojim se trudi pod suncem?

1:4 Nara{taj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji uvek.

1:5 Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mesto svoje odakle izlazi.

1:6 Vetar ide na jug i obr}e se, i u obrtanju svom vra}a se.

1:7 Sve reke teku u more, i more se ne prepunja; odakle teku reke, onamo se vra}aju da opet teku.

1:8 Sve je mu~no, da ~ovek ne mo`e iskazati; oko se ne mo`e nagledati, niti se uho mo`e naslu{ati.

1:9 [ta je bilo to }e biti, {ta se ~inilo to }e se ~initi, i nema ni{ta novo pod suncem.

1:10 Ima li {ta za {ta bi ko rekao: Vidi, to je novo? Ve} je bilo za vekova koji su bili pre nas.

1:11 Ne pominje se {ta je pre bilo; ni ono {to }e posle biti ne}e se pominjati u onih koji }e posle nastati.

1:12 Ja propovednik bijah, car nad Izrailjem u Jerusalimu.

1:13 I upravih srce svoje da tra`im i razberem mudro}u sve {to biva pod nebom; taj mu~ni posao dade Bog sinovima ljudskim da se mu~e oko njega.

1:14 Videh sve {to biva pod suncem, i gle, sve je ta{tina i muka duhu.

1:15 [ta je krivo ne mo`e se ispraviti, i nedostaci ne mogu se izbrojati.

1:16 Ja rekoh u srcu svom govore}i: Evo, ja postah velik, i pretekoh mudro}u sve koji bi{e pre mene u Jerusalimu, i srce moje vide mnogo mudrosti i znanja.

1:17 I upravih srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumlje i ludost; pa doznah da je i to muka duhu.

1:18 Jer gde je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umno`ava znanje umno`ava muku.

GLAVA 2

Ja rekoh u srcu svom: Daj da te oku{am veseljem; u`ivaj dobra. Ali gle i to be{e ta{tina.

2:2 Smehu rekoh: Luduje}; i veselju: [ta to radi{?

2:3 Razmi{ljah u srcu svom da pu{tam telo svoje na pi}e, i srcem svojim upravljaju}i mudro da se dr`im ludosti dokle ne vidim {ta bi dobro bilo sinovima ljudskim da ~ine pod nebom dok su `ivi.

2:4 Velika dela u~inih: sazidah sebi ku}e, nasadih sebi vinograde;

2:5 Na~inih sebi vrtove i vo}njake, i nasadih u njima svakojakih drveta rodnih;

2:6 Na~inih sebi jezera vodena da zalivam iz njih {umu gde rastu drveta;

2:7 Nabavih sebi sluga i slu{kinja, i imah sluga ro|enih u ku}i mojoj; i imah goveda i ovaca vi{e od svih koji bi{e pre mene u Jerusalimu;

2:8 Tako |e nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi peva~a i peva~ica i milina ljudskih, i sprava muzi~kih svakojakih.

2:9 I tako postah ve}i i silniji od svih koji bi{e pre mene u Jerusalmu; i mudrost moja osta sa mnom.

2:10 I {ta god `eljahu o~i moje, ne branjah im niti uskra}ivah srcu svom kakvo veselje, nego se srce moje veselja{e sa svakog truda mog, i to mi be{e deo od svakog truda mog.

2:11 A kad pogledah na sva dela svoja {to uradi{e ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve be{e ta{tina i muka duhu, i nema koristi pod suncem.

2:12 Tada se obratih da vidim mudrost i ludost i bezumlje, jer {ta bi ~inio ~ovek koji bi nastao posle cara? [ta je ve} u~injeno.

2:13 I videh da je bolja mudrost od ludosti, kao {to je bolja svetlost od mraka.

2:14 Mudri ima o~i u glavi, a bezumni ide po mraku; ali tako |e doznah da jednako biva svima.

2:15 Zato rekoh u srcu svom: Meni }e biti kao bezumniku {to biva; {ta }e mi dakle pomo}i {to sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je ta{tina.

2:16 Jer se ne}e spominjati mudrac kao ni bezumnik do veka; jer {to sada jeste, sve se zaboravlja posle, i mudrac umire kao i bezumnik.

2:17 Zato mi omrze `ivot, jer mi nije milo {ta biva pod suncem, jer je sve ta{tina i muka duhu.

2:18 I omrze mi sav trud moj oko kog se trudih pod suncem, jer }u ga ostaviti ~oveku koji }e nastati nakon mene.

2:19 I ko zna ho}e li biti mudar ili lud? I opet }e biti gospodar od svega truda mog oko kog se trudih i mudrovah pod suncem. I to je ta{tina.

2:20 Zato do |oh na to da mi srce izgubi nadanje o svakom trudu oko kog se trudih pod suncem.

2:21 Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u deo drugom koji se nije trudio oko toga. I to je ta{tina i veliko zlo.

2:22 Jer {ta ima ~ovek od svega truda svog i od muke srca svog, koju podnosi pod suncem?

2:23 Jer su svi dani njegovi muka, a poslovi njegovi briga; ni no}u se ne odmara srce njegovo. I to je ta{tina.

2:24 Nije li, dakle, dobro ~oveku da jede i pije i da gleda da mu je du{i dobro od truda njegovog? Ja videh i to da je iz ruke Bo`ije.

2:25 Jer ko je jeo i u`ivao vi{e nego ja?

2:26 Jer ~oveku koji Mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a gre{niku daje muku da sabira i skuplja da da onome koji je po volji Bogu. I to je ta{tina i muka duhu.

GLAVA 3

Svemu ima vreme, i svakom poslu pod nebom ima vreme.

3:2 Ima vreme kad se ra|a, i vreme kad se umire; vreme kad se sadi, i vreme kad se ~upa posa|eno;

3:3 Vreme kad se ubija, i vreme kad se isceljuje; vreme kad se razvaljuje, i vreme kad se gradi.

3:4 Vreme pla~u i vreme smehu; vreme ridanju i vreme igranju;

3:5 Vreme kad se razme}e kamenje, i vreme kad se skuplja kamenje; vreme kad se grli, i vreme kad se ostavlja grljenje;

3:6 Vreme kad se te~e, i vreme kad se gubi; vreme kad se ~uva, i vreme kad se baca;

3:7 Vreme kad se dere, i vreme kad se sa{iva; vreme kad se }uti i vreme kad se govori.

3:8 Vreme kad se ljubi, i vreme kad se mrzi; vreme ratu i vreme miru.

3:9 Kakva je korist onome koji radi od onog oko ~ega se trudi?

3:10 Video sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se mu~e oko njih.

3:11 Sve je u~inio da je lepo u svoje vreme, i savet metnuo im je u srce, ali da ne mo`e ~ovek doku~iti dela koja Bog tvori, ni po~etka ni kraja.

3:12 Doznah da nema ni{ta bolje za njih nego da se vesele i ~ine dobro za `ivota svog.

3:13 I kad svaki ~ovek jede i pije i u`iva dobra od svakog truda svog, to je dar Bo`ji.

3:14 Doznah da {ta god tvori Bog ono traje do-veka, ne mo`e mu se ni{ta dodati niti se od toga mo`e {ta oduzeti; i Bog tvori da bi Ga se bojali.

3:15 [ta je bilo to je sada, i {ta }e biti to je ve} bilo; jer Bog povra}a {ta je pro}lo.

3:16 Jo{ videh pod suncem gde je mesto suda bezbo`nost i mesto pravde bezbo`nost.

3:17 I rekoh u srcu svom: Bog }e suditi pravedniku i bezbo`niku; jer ima vreme svemu i svakom poslu.

3:18 Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka.

3:19 Jer {ta biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i ~ovek ni{ta nije bolji od stoke, jer je sve ta{tina.

3:20 Sve ide na jedno mesto; sve je od praha i sve se vra}a u prah.

3:21 Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dole pod zemlju?

3:22 Zato videh da ni{ta nema bolje ~oveku nego da se veseli onim {to radi, jer mu je to deo; jer ko }e ga dovesti da vidi {ta }e biti posle njega?

GLAVA 4

Opet videh sve nepravde koje se ~ine pod suncem, i gle, suze onih kojima se ~ini nepravda, i nemaju ko bi ih pote{io ni snage da se izbave iz ruku onih koji im ~ine nepravdu; nemaju nikoga da ih pote{i.

4:2 Zato hvalih mrtve koji ve} pomre}e vi}e nego `ive koji jo{ `ive.

4:3 Ali je bolji i od jednih i od drugih onaj koji jo{ nije postao, koji nije video zlo {to biva pod suncem.

4:4 Jer videh svaki trud i svako dobro delo da od njega biva zavist ~oveku od bli`njeg njegovog. I to je ta{tina i muka duhu.

4:5 Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje telo:

4:6 Bolja je jedna grst u miru nego obe grsti s trudom i mukom u duhu.

4:7 Opet videh ta{tinu pod suncem:

4:8 Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovom, i o-i njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a ne misli: Za koga se mu~im i oduzimam svojoj du{i dobra? I to je ta{tina i zao posao.

4:9 Bolje je dvojici nego jednom, jer imaju dobru dobit od svog truda.

4:10 Jer ako jedan padne, drugi }e podignuti druga svog; a te{ko jednom! Ako padne, nema drugog da ga podigne.

4:11 Jo{ ako dvojica spavaju zajedno, greje jedan drugog; a jedan kako }e se zgrejati?

4:12 I ako bi ko nadja~ao jednog, dvojica }e mu odoleti; i trostruka vrpca ne kida se lako.

4:13 Bolje je dete ubogo, a mudro nego car star, a bezuman, koji se ve} ne zna pou~iti.

4:14 Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiroma{i.

4:15 Videh sve `ive koji hode pod suncem gde pristaju za detetom drugim, koje }e stupiti na njegovu mesto.

4:16 Nema kraja narodu koji be}e pred njim, a koji posle nastanu ne}e se radovati njemu. I to je ta{tina i muka duhu.

GLAVA 5

^uvaj nogu svoju kad ide{ u dom Bo`ji, i pristupi da slu{a{; to je bolje nego {to bezumni daju `rtve, jer ne znaju da zlo ~ine.

5:2 Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti {ta pred Bogom, jer je Bog na nebu, a ti si na zemlji, zato neka bude malo re~i tvojih.

5:3 Jer san dolazi od mnogog posla, a glas bezumnikov od mnogih re~i.

5:4 Kad u~ini{ zavet Bogu, ne oklevaj ispuniti ga, jer Mu nisu mili bezumnici; {ta god zavetuje{, ispuni.

5:5 Bolje je da ne zavetuje{ negoli da zavetuje{ pa ne ispuni{.

5:6 Ne daj ustima svojim da na greh navode telo tvoje, i ne govori pred an|elom da je bilo nehotice. Zašto bi se gnevio Bog na re~i tvoje i potro delo ruku tvojih?

5:7 Jer kao što u mnoštvu snova ima taštine, tako i u mnogim re~ima; nego boj se Boga.

5:8 Ako vidiš gde se ~ini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemlji, ne ~udi se tome, jer viši pazi na visokog, i ima još viših nad njima.

5:9 Ali je zemlja korisnija od svega; i car njivi služi.

5:10 Ko ljubi novce, ne}e se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, ne}e imati koristi od njega. I to je taština.

5:11 Gde je mnogo dobra, mnogo je i onih koji ga jedu; pa kakva je korist od toga gospodaru? Osim što gleda svojim o~ima.

5:12 Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatome ne da spavati.

5:13 Ima ljuto zlo koje videh pod suncem: bogatstvo koje se ~uva na zlo onome ~ije je.

5:14 Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kog je rodio ne ostane ništa u ruku.

5:15 Kao što je izašao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao; i ništa ne uzima od truda svog da ponese u ruci svojoj.

5:16 I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao; i kakva mu je korist što se trudio u vetar,

5:17 I svega veka svog jeo u mraku, i mnogo se brinuo i `alostio i ljutio?

5:18 Eto, to videh da je dobro i lepo ~oveku da jede i pije i `iva dobro od svega truda svog kojim se trudi pod nebom za `ivota svog, koji mu Bog da, jer mu je to deo.

5:19 I kad kome Bog da bogatstvo i blago, i da mu da `iva i uzima svoj deo i da se veseli s truda svog, to je dar Bo`ji.

5:20 Jer se ne}e mnogo opominjati dana `ivota svog, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

GLAVA 6

Ima zlo koje videh pod suncem i ~esto je me|u ljudima:

6:2 Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve šta god `eli, ali mu ne da Bog da to `iva, nego `iva drugi. To je taština i ljuto zlo.

6:3 Da bi ko rodio sto sinova i `iveo mnogo godina i dani bi se veka njegovog veoma namno`ili, a duša se njegova ne bi nasitila dobrog, te ni pogreba ne bi imao, ka`em da je bolje nedonoš-e od njega.

6:4 Jer uzalud do|e i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno;

6:5 Ni sunca ne vide, niti šta pozna, a po~iva bolje nego onaj.

6:6 I da bi `iveo dve hiljade godina, a dobra ne bi `ivao, ne odlaze li svi na jedno mesto?

6:7 Sav je trud ~ove~ji za usta njegova, ali se ne mo`e nasititi duša njegova.

6:8 Jer šta ima mudri više nego bezumni? [ta li siromah, koji se ume vladati me|u `ivima?

6:9 Bolje je videti o~ima nego li `eleti; i to je taština i muka duhu.

6:10 [ta je ko, davno je tim nazvan; i zna se da je ~ovek i da se ne mo`e suditi s ja~im od sebe.

6:11 Kad, dakle, ima mnogo stvari koje umno`avaju taštinu, kakva je korist ~oveku?

6:12 Jer ko zna šta je dobro ~oveku u `ivotu, za malo dana taštog `ivota njegovog, koji mu prolaze kao sen? Ili ko }e kazati ~oveku šta }e biti posle njega pod suncem?

GLAVA 7

Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koji se ko rodi.

7:2 Bolje je i}i u ku}u gde je `alost nego gde je gozba, jer je onde kraj svakog ~oveka, i ko je `iv, sla`e u srce svoje.

7:3 Bolja je `alost nego smeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje.

7:4 Srce je mudrih ljudi u ku}i gde je `alost, a srce bezumnih u ku}i gde je veselje.

7:5 Bolje je slu{ati karanje mudroga nego da ko slu{a pesmu bezumnih.

7:6 Jer kao {to pra{ti trnje pod loncem, takav je smeh bezumnikov; i to je ta{tina.

7:7 Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopa~uje srce.

7:8 Bolji je kraj stvari nego po~etak joj; bolji je ko je strpljivog duha negoli ko je ponositog duha.

7:9 Ne budi nagao u duhu svom na gnev, jer gnev po~iva u nedrima bezumnih.

7:10 Ne govori: [ta je to, te su pre|a{nji dani bili bolji od ovih? Jer ne bi bilo mudro da za to pita{.

7:11 Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce.

7:12 Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je prete`nije znanje mudrosti tim {to daje `ivot onome ko je ima.

7:13 Pogledaj delo Bo`ije; jer ko mo`e ispraviti {ta On iskrivi?

7:14 U dobro vreme u`ivaj dobro, a u zlo vreme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom za to da ~ovek ne zna {ta }e biti.

7:15 Sva{ta videh za vremena ta{tine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbo`nika koji dugo `ivi u svojoj zlo}i.

7:16 Ne budi suvi{e pravedan ni suvi{e mudar; za{to bi sebe upropastio?

7:17 Ne budi suvi{e bezbo`an ni lud; za{to bi umro pre vremena?

7:18 Dobro je da dr`i{ jedno, a drugo da ne pu{ta{ iz ruke; jer ko se boji Boga izbavi}e se od svega.

7:19 Mudrost krepri ~oveka vi{e nego deset knezova koji su u gradu.

7:20 Doista nema ~oveka pravednog na zemlji koji tvori dobro i ne gre{i.

7:21 Ne uzimaj na um sva{ta {to se govori, ako bi i slugu svog ~uo gde te psuje;

7:22 Jer srce tvoje zna da si i ti vi{e puta psovao druge.

7:23 Sve to ogledah mudro{u i rekoh: Bi}u mudar; ali mudrost be{e daleko od mene.

7:24 [ta je tako daleko i vrlo duboko, ko }e na}i?

7:25 Okretoh se srcem svojim da poznam i izvidim i izna|em mudrost i razum, i da poznam bezbo`nost ludosti i ludost bezumlja.

7:26 I na|oh da je gor~a od smrti `ena kojoj je srce mre`a i pruglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, sa~uva}e se od nje, a gre{nika }e uhvatiti ona.

7:27 Gle, to na|oh, veli propovednik, jedno prema drugom, tra`e}i da razumem.

7:28 Jo{ tra`i du{a moja, ali ne na|oh. ^oveka jednog u hiljade na|oh, ali `ene me|u svima ne na|oh.

7:29 Samo, gle, ovo na|oh: da je Bog stvorio ~oveka dobrog; a oni tra`e svakojake pomisli.

GLAVA 8

Ko je kao mudri? I ko zna {ta zna~e stvari? Mudrost prosvetljuje ~oveku lice, a tvrdo}a lica njegovog menja se.

8:2 Ja ti ka`em: izvr{uj zapovest carevu, i to zakletve Bo`je radi.

8:3 Ne budi brz da ode{ ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer }e u~initi {ta god ho}e.

8:4 Jer gde je god re~ careva onde je vlast, i ko }e mu re}i: [ta radi{?

8:5 Ko izvr{uje zapovest, ne}e znati za zlo, jer srce mudroga zna vreme i na~in.

8:6 Jer sva~emu ima vreme i na~in; ali mnoga zla snalaze ~oveka,

8:7 [to ne zna {ta }e biti; jer kad }e {ta biti, ko }e mu kazati?

8:8 ^ovek nije vlastan nad duhom da bi zaustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnim, niti ima odbrane u toj borbi; ni bezbo`nost ne izbavlja onog u koga je.

8:9 Sve ovo videh, i upravih srce svoje na sve {to se radi pod suncem. Kad vlada ~ovek nad ~ovekom na zlo njegovo.

8:10 I tada videh bezbo`nike pogrebene, gde se vratili; a koji dobro ~injahu otido{e sa svetog mesta i bi{e zaboravljeni u gradu. I to je ta{tina.

8:11 [to nema odmah osude za zlo delo, zato srce sinova ljudskih kipi u njima da ~ine zlo.

8:12 Neka gre{nik sto puta ~ini zlo i odga|a mu se, ja ipak znam da }e biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegovoga.

8:13 A bezbo`niku ne}e biti dobro, niti }e mu se produ`iti dani, nego }e biti kao sen onome koji se ne boji lica Bo`ijeg.

8:14 Ta{tina je koja biva na zemlji {to ima pravednika kojima biva po delima bezbo`ni~kim, a ima bezbo`nika kojima biva po delima pravedni~kim. Rekoh: i to je ta{tina.

8:15 Zato ja hvalih veselje, jer nema ni{ta bolje ~oveku pod suncem nego da jede i pije i da se veseli; i to mu je od truda njegovog za `ivota njegovog, koji mu Bog da pod suncem.

8:16 Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim {ta se radi na zemlji, te danju ni no}u ne dolazi ~oveku san na o~i.

8:17 Videh na svim delima Bo`ijim da ~ovek ne mo`e doku~iti ono {to se radi pod suncem, oko ~ega se trudi ~ovek tra`e{i, ali ne nalazi, i ako i mudrac ka`e da zna, ipak ne mo`e doku~iti.

GLAVA 9

Doista sve ovo slo`ih u srce svoje da bih rasvetlio sve to, kako su pravedni i mudri i dela njihova u ruci Bo`ijoj, a ~ovek ne zna ni ljubavi ni mr`nje od svega {to je pred njim.

9:2 Sve biva svima jednako: pravedniku biva kao bezbo`niku, dobrom i ~istom kao ne~istom, onom koji prinosi `rtvu kao onom koji ne prinosi, kako dobrom tako gre{niku, onom koji se kune kao onom koji se boji zakletve.

9:3 A to je najgore od svega {to biva pod suncem {to svima jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srcu dok su `ivi, a potom umiru.

9:4 Jer ko }e biti izabran? U `ivih svih ima nadanja; i psu `ivom bolje je nego mrtvom lavu.

9:5 Jer `ivi znaju da }e umreti, a mrtvi ne znaju ni{ta niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio.

9:6 I ljubavi njihove i mr`nje njihove i zavisti njihove nestalo je, i vi{e nemaju dela nikada ni u ~emu {to biva pod suncem.

9:7 Hajde, jedi hleb svoj s rado{u, i veselog srca pij vino svoje, jer su mila Bogu dela tvoja.

9:8 Svagda neka su ti haljine bele, i ulja na glavi tvojoj da ne nedostaje.

9:9 U`ivaj `ivot sa `enom koju ljubi{ svega vecka svog ta{tog, koji ti je dat pod suncem za sve vreme ta{tine tvoje, jer ti je to deo u `ivotu i od truda tvog kojim se trudi{ pod suncem.

9:10 Sve {to ti do|e na ruku da ~ini{, ~ini po mogu}nosti svojoj, jer nema rada ni mi{ljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ide{.

9:11 Opet videh pod suncem da nije do brzih traka, ni rat do hrabrih, ni hleb do mudrih, ni bogatstvo do razumnih, ni dobra volja do ve{tih, nego da sve stoji do vremena i zgone.

9:12 Jer ~ovek ne zna vreme svoje, nego kao {to se ribe hvataju mre`om nesre}nom i kao {to se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi ~ove~iji u zao ~as, kad navali na njih iznenada.

9:13 Videh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se u~ini velika:

9:14 Be{e malen grad i u njemu malo ljudi; i do|e na nj velik car, i opkoli ga i na~ini oko njega velike opkope.

9:15 A na|e se u njemu siromah ~ovek mudar, koji izbavi grad mudro{u svojom, a niko se ne se}a{e tog siromaha ~oveka.

9:16 Tada ja rekoh: Bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne mara{e za mudrost onog siromaha i re~i se njegove ne slu{ahu.

9:17 Re~i mudrih ljudi valja s mirom slu{ati vi{e nego viku onog koji zapoveda me|u ludima.

9:18 Bolja je mudrost nego oru`je ubojito; ali jedan gre{nik kvvari mnoga dobra.

GLAVA 10

Od mrtvih muva usmrđi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cena mudrosti i slavi.

10:2 Srce je mudrom s desne strane, a ludom je s leve strane.

10:3 Bezumni i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svima da je bezuman.

10:4 Ako se podigne na te gnev onog koji vlada, ne ostavljaj mesto svoje, jer blagost uklanja velike grehe.

10:5 Ima zlo koje videh pod suncem, kao pogreška koja dolazi od vladaoca:

10:6 Ludost se posla uje na najviše mesto, i bogati sede na niskom mestu.

10:7 Videh slugu na konjima, a knezovi idu pešice, kao slugu.

10:8 Ko jamu kopa, u nju će pasti, i ko razvaljuje ogradu, uje će ga zmija.

10:9 Ko odmiče kamenje, udari će se o njih, ko cepa drva, nije miran od njih.

10:10 Kad se zatupi gvođe i otrice mu se ne naočre, tada treba viče snage; ali mudrost može bolje popraviti.

10:11 Ako ujede zmija pre bjanja, ništa ne će pomoći baja.

10:12 Reči iz usta mudrog ljupke su, a bezumnog prođiru usne njegove.

10:13 Početak je rečima usta njegovih ludost, a svršetak govoru njegovom zlo bezumlje.

10:14 Jer ljudi mnogo govori, a ovek ne zna šta će biti; i ko će mu kazati šta će posle njega biti?

10:15 Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otići.

10:16 Teško tebi, zemljo, kad ti je car dete i knezovi tvoji rano jedu!

10:17 Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vreme da se potkrepe, a ne da se opiju.

10:18 S lenjosti ugiblje se krov i s nemarnih ruku prokapljuje kuća.

10:19 Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli čive, a novci vrše sve.

10:20 Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u kleti, u kojoj spavaš, ne psuj bogatog, jer ptica nebeska odne će glas i šta krila ima dokaza će reči.

GLAVA 11

Baci hleb svoj povrh vode; jer će ga naći posle mnogo vremena.

11:2 Razdeli sedmorici i osmorici; jer ne znaš kakvo će zlo biti na zemlji.

11:3 Kad se napune oblaci, prosipaju dađ na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sever, gde padne drvo onde će ostati.

11:4 Ko pazi na vetar, ne će sejati, i ko gleda na oblake, ne će četi.

11:5 Kako ne znaš koji je put vetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne čene, tako ne znaš dela Bođijeg i kako tvori sve.

11:6 Iz jutra sej seme svoje i uveče nemoj da ti poivaju ruke, jer ne znaš šta će biti bolje, ovo ili ono, ili će oboje biti jednako dobro.

11:7 Slatka je svetlost, i dobro je oćima gledati sunce;

11:8 Ali da ovek čivi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnih kako će ih biti mnogo, sve što je bilo bi će taćtina.

11:9 Raduj se, mladiću, za mladosti svoje, i neka se veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oći tvoje gledaju; ali znaj da će te za sve to Bog izvesti na sud.

11:10 Ukloni dakle čalost od srca svog, i odrini zlo od tela svog, jer je detinjstvo i mladost taćtina.

GLAVA 12

Ali opominji se Tvorca svog u mladosti svojoj pre nego doću dani zli i prispeju godine, za koje će reći: Nisu mi mile;

12:2 Pre nego pomrkne sunce i videlo i mesec i zvezde, i opet doću oblaci iza dađda,

12:3 Kad }e drhtati stra`ari ku}ni i pognuti se junaci, i stati mlinarice, {to ih je malo, i potamneti koji gledaju kroz prozore,

12:4 I kad }e se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mlevenja, i kad }e se ustajati na pti~iji glas i prestati sve peva~ice,

12:5 I visokog mesta kad }e se bojati i stra{iti se na putu, kad }e badem ucvetati i skakavac ote`ati i `elja pro}i, jer ~ovek ide u ku}u svoju ve~nu, i pokajnice }e hoditi po ulicama;

12:6 Pre nego se prekine u`e srebrno, ~a{a se zlatna razbije i raspe se vedro na izvoru i slomi se to~ak na studencu,

12:7 I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati Bogu, koji ga je dao.

12:8 Ta{tina nad ta{tinama, veli propovednik, sve je ta{tina.

12:9 A ne samo mudar be{e propovednik, nego jo{ i narod u~a{e mudrosti, i motre}i i istra`uju}i slo`i mnogo pri~a.

12:10 Stara{e se propovednik da na|e ugodne re~i, i napisa {ta je pravo, re~i istine.

12:11 Re~i su mudrih ljudi kao `alci i kao klini udareni; re~i onih koji ih slo`i{e dao je jedan pastir.

12:12 I tako, sine moj, ~uvaj se onog {to je preko ovog, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo ~itanje umor je telu.

12:13 Glavno je svemu {to si ~uo: Boga se boj, i zapovesti Njegove dr`i, jer to je sve ~oveku.

12:14 Jer }e svako delo Bog izneti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.